

"הכאב גובר משנה לשנה"

איגרת אל המשפחות השכולות, יום הזיכרון תשנ"ה, 1995

משפחות יקרות , אנחנו יודעים שהזמן שחלף מאז האסון אינו מקהה את הכאב הקורע את ביתכם. אולי ההיפך הוא הנכון: הכאב גובר משנה לשנה וככל שנוקפים הימים, כך הוא עולה ומתחדד ומועקת השכול מכבידה ושוב אינה מרפה .

מאז קמה מדינת ישראל בסערת מלחמה, לפני ארבעים-ושבע שנים, אומרים הורים "קדיש" על קברי ילדיהם, נשים מבכות את אישיהן, בנים ובנות נפרדים לנצח מאבותיהם ומאמהותיהם. אנו ממשיכים לשלם מחיר יקר ועצוב על זכותנו לחיות בארץ הזו. אני חש כי השיר "מאז" של יהודה עמיחי מבטא את מחשבותיי ואת כאבי האישי ברגעים אלה. אני מבקש להגיש בפניכם קטעים מתוכו:

נפלתי בקרב באשדוד

במלחמת השחרור.

אמי אמרה אז, הוא בן עשרים וארבע,

ועכשיו היא אומרת, הוא בן חמישים וארבע,

ומדליקה נר זיכרון

כמו נרות של יום-הולדת

נרות על עוגה לנשיפה וכיבוי.

ומאז אבי מת מרוב כאב וצער

ומאז אחיותיי התחתנו

וקראו לילדיהם בשמי,

ומאז ביתי הוא קברי, וקברי – ביתי,

כי נפלתי בחולות החיוורים

של אשדוד.

ומאז כל הברושים
וכל עצי הפרדסים
בין נגבה ובין יד מרדכי
הולכים במצעד אבל איטי,
ומאז כל ילדי וכל אבותיי
הם יתומים ושכולים
ומאז כל ילדי וכל אבותיי
הולכים יחדיו שלובי ידיים
בהפגנה נגד המוות.
כי נפלתי במלחמה
בחולות הרכים של אשדוד.

ומאז אני מפצה את עצמי על מותי
באהבות ובמשתה אפל,
ומאז אני זכרוני לברכה,
מאז אני לא רוצה שאימי תבכה עלי
בפניה היפים והמדויקים,
ומאז אני נילחם נגד הכאב,
ומאז אני צועד נגד זיכרונותיי
כאדם נגד הרוח,
ומאז אני מבכה את זיכרונותיי
כאדם את מתו,
ומאז אני מבכה את זיכרונותיי
כאדם את האש,

ומאז אני שקט.

כי נפלתי באשדוד.

במלחמת השחרור.

"הרגשות נעשו!", כך אמרו אז, "התקוות גאו", כך אמרו

ולא אומרים עוד,

"האומנויות פרחו", כך אמרו ספרי ההיסטוריה,

"המגע שגשג", כך אמרו,

"רוח ערב הצנה להם את המצח

הלוהט", כך אמרו אז,

"רוח בוקר בידרה להם את בלוריתם"

כך אמרו.

ומאז הרוחות עושים דברים אחרים,

ומאז המילים אומרות דברים אחרים,

(אל תראוני שאני חי),

כי נפלתי בחולות הרכים והחיוורים

של אשדוד במלחמת השחרור.

עד כאן דברי השיר ומכאן והלאה אתם – ואנחנו – חוזרים לשגרת החיים, אך גם אל הבוקר

הריק והערב העצוב בבית. אנו חוזרים אל מה שיקירנו ביקשו מאתנו, גם להגן על חיינו וגם

אל השאיפות והמעשים לשלום. ובשעת זיכרון זו, מחשבותינו וליבנו אתכם.